

enterprise europe network

SLIM VAT w praktyce MŚP

Tomasz Groszyk

een.ec.europa.eu



Agenda

1. Idea SLIM VAT

- a. co kryje się pod tym pojęciem?
- b. dlaczego akurat teraz – co pozwoliło Ministerstwu Finansów zaproponować pakiet uproszczeń?
- c. czy VAT rzeczywiście stał się chudszy?

2. SLIM VAT w praktyce MŚP

- a. co spowodowało najwięcej pytań (i jak brzmią odpowiedzi)?
 - korekty in minus a praktyczne podpowiedzi;
 - korekty in plus – jak zmiana się przyjęła?

- a. Które zmiany spotkały się z najcieplejszym przyjęciem?
 - łatwiejsze fakturowanie;
 - wydłużenie terminów ważnych dla podatników;
 - korzyści finansowe dla podatników.
- b. Co stoi za wprowadzonymi zmianami?
- c. SLIM VAT a inne zmiany w przepisach o VAT

3. Wpływ przedsiębiorców na SLIM VAT

- a. Co po SLIM VAT?
- b. Czy moje pomysły mają znaczenie?

Idea SLIM VAT

„Simple, Modern and Local” VAT – co to znaczy?

1. rozwiązania upraszczające i unowocześniające rozliczanie VAT przez podatników;
2. odpowiedź na potrzeby przedsiębiorców, realizacja idei Konstytucji Biznesu poprzez ułatwienia w prowadzeniu działalności gospodarczej;
3. odpowiedź na postulaty przedsiębiorców związane z potrzebą przeciwdziałania negatywnym skutkom społeczno-gospodarczym pandemii COVID-19.

Idea SLIM VAT

Cel SLIM VAT:

1. minimalizowanie czasu i nakładów przedsiębiorców dla wypełniania obowiązków podatkowych;
2. wprowadzenie korzyści finansowych i dostosowywanie systemu rozliczania VAT do warunków działania małego i średniego biznesu.

Co pozwoliło na wdrożenie SLIM VAT?

Wprowadzone w ostatnich latach przez Ministerstwo Finansów rozwiązania prawne i IT w zakresie rozliczeń podatkowych:

1. usprawniają dokonywanie rozliczeń przez podatników;
2. ułatwiają prowadzenie procesów ich weryfikacji przez organy podatkowe.

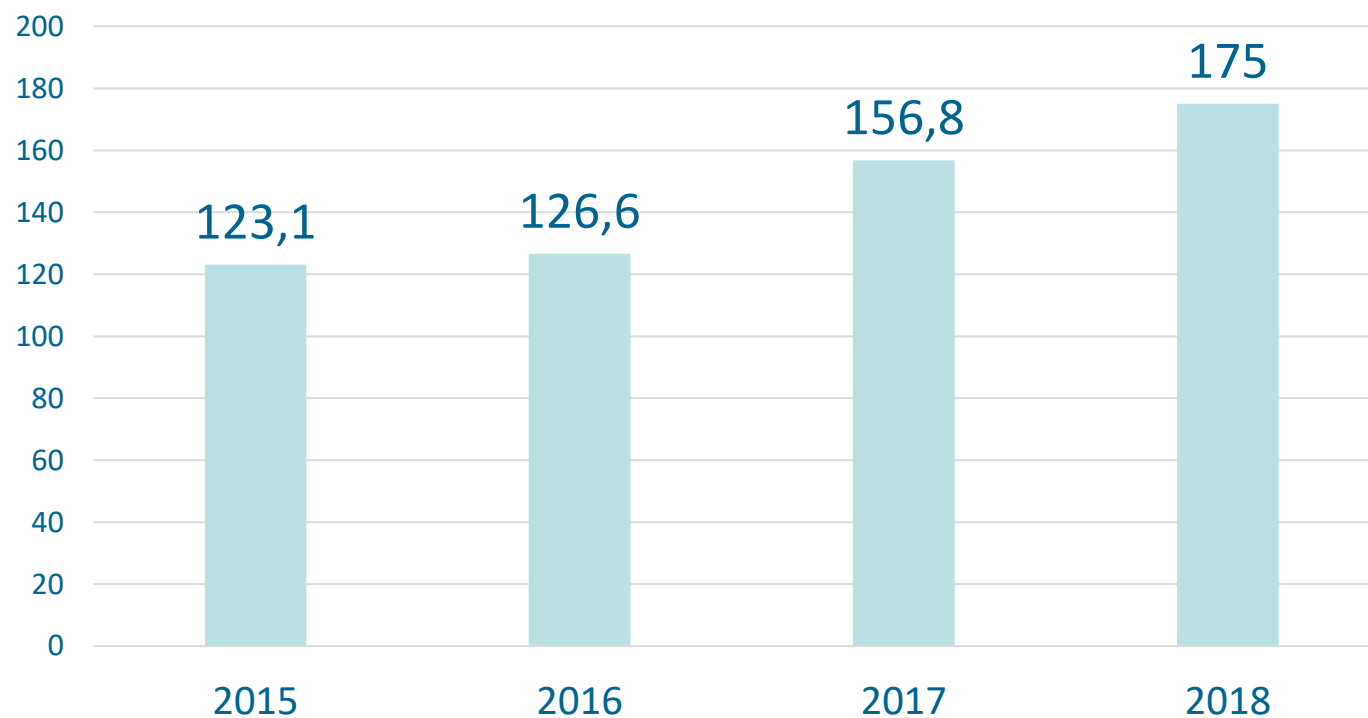
Co pozwoliło na wdrożenie SLIM VAT?

Wdrożenie narzędzi analitycznych i zabezpieczających przed nadużyciami w VAT, w tym takich jak:

1. JPK_VAT (Jednolity Plik Kontrolny dla VAT);
2. STIR (System Teleinformatyczny Izby Rozrachunkowej);
3. SENT (System Elektronicznego Nadzoru Transportu);
4. MPP (mechanizm podzielonej płatności);
5. system kas online oraz kas „wirtualnych”;
6. biała lista podatników.

Dlaczego teraz?

Wpływy z VAT do budżetu (w mld zł)

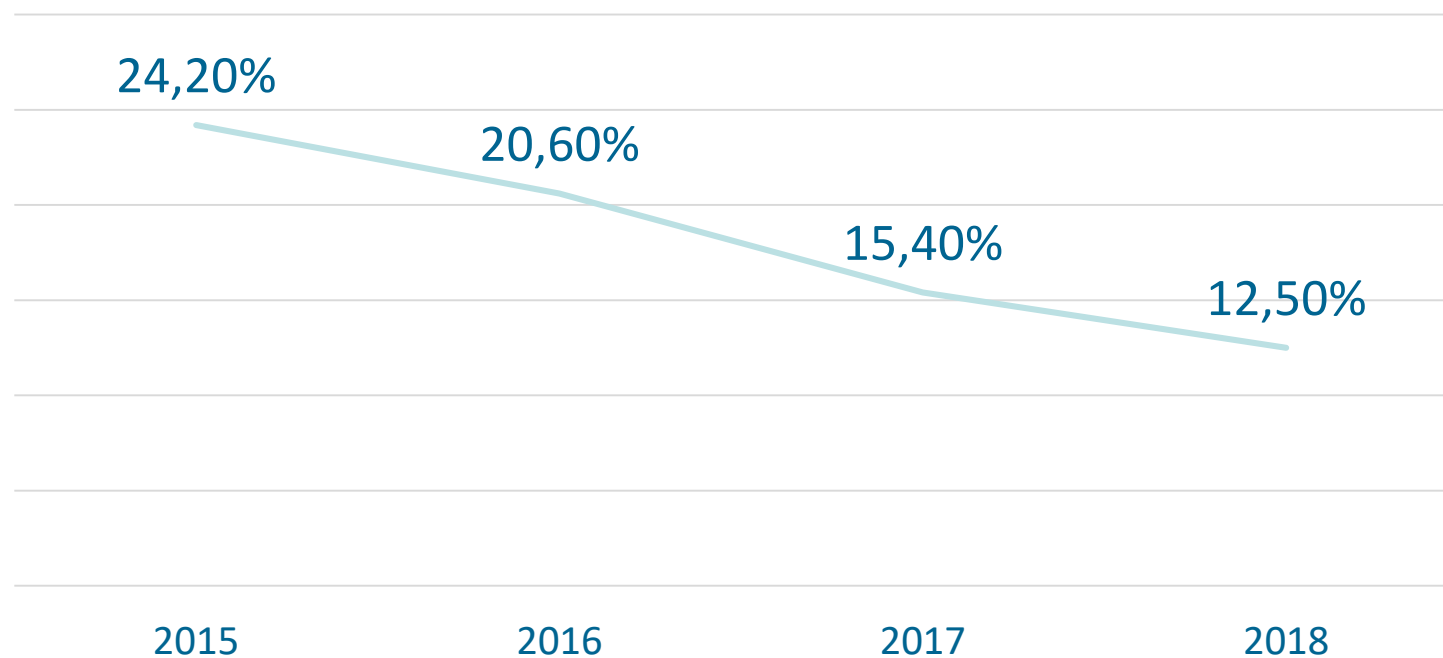


Źródło: Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

Dlaczego teraz?

Poziom luki VAT



Źródło: Raport CASE dla Komisji Europejskiej
„Study nad Reports on the VAT Gap in EU-28 Member States 2018 Final Report”

een.ec.europa.eu

Korekty *in minus* w praktycznym wymiarze (stare zasady)



wystawienie korekty: **28 marca 2019 r.**

otrzymanie korekty: **29 marca 2019 r.**

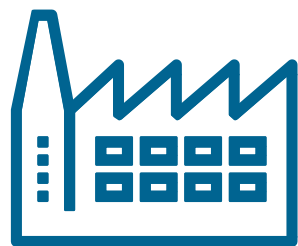
wpływ potwierdzenia: **29 kwietnia 2019 r.**



pomniejszenie VAT
oraz korekta **w kwietniu 2019 r.**

Źródło: Ministerstwo Finansów

Korekty *in minus* w praktycznym wymiarze (zmienione zasady)



wystawienie korekty
oraz dokumentacja potwierdzająca
uzgodnienie nowych warunków transakcji
i ich spełnienie: 28 marca 2021 r.



pomniejszenie VAT oraz korekta w marcu 2021 r.

Źródło: Ministerstwo Finansów

Korekty *in minus* – najważniejsze zasady

1. **Zachowanie dotychczasowej zasady** – korekta podstawy opodatkowania i podatku należnego następuje nie wcześniej niż korekta podatku naliczonego.
2. **Symetria rozwiązań po stronie sprzedaży i zakupu** – kluczowym zdarzeniem dla wywołania skutków w zakresie rozliczenia VAT przez obie strony są warunki handlowe transakcji (przyczyny korekty).
3. **Wykorzystanie dokumentacji handlowej dla celów podatkowych** – oparcie warunków rozliczenia faktury korygującej *in minus* na dotychczasowych zasadach współpracy w indywidualnych uwarunkowaniach prowadzonej działalności gospodarczej.

Korekty *in minus* – najważniejsze zasady

4. **Swoboda działania i dokumentacji** – strony transakcji mogą samodzielnie kreować sposób dokumentowania warunków obniżenia podstawy opodatkowania oraz podatku należnego, który będzie najprostszy do realizacji w określonych warunkach biznesowych.
5. **U wystawcy** – zniwelowanie dodatkowego obowiązku formalnego oczekiwania przez wystawcę na potwierdzenie odbioru faktury korygującej przez nabywcę.
6. **U nabywcy** – oderwanie obowiązku korekty podatku naliczonego od posiadania faktury.

Korekty *in minus* – wystawca

Dla możliwości dokonania korekty muszą łącznie zaistnieć 4 warunki:

- uzgodnienie warunków korekty z nabywcą,
- spełnienie uzgodnionych warunków,
- posiadanie dokumentacji potwierdzającej uzgodnienie i spełnienie warunków,
- wystawienie faktury korygującej zgodnej z dokumentacją potwierdzającą uzgodnienie i spełnienie warunków.

W przypadku braku dokumentacji na moment wystawienia faktury, podatnik może skorygować podstawę opodatkowania i podatek należny dopiero w okresie, w którym tę dokumentację uzyska.

Korekty *in minus* – nabywca

1. Rozwiązanie oparte na spełnieniu uzgodnionych warunków korekty, nawet jeśli uzgodnienie nastąpiło w ramach warunkach współpracy, często przed dokonaniem transakcji głównej.
2. Podobnie jak przed wejściem zmiany w życie, dla obowiązku korekty odliczenia podatku naliczonego, zasadniczo, nie ma znaczenia, czy środki zostały zwrócone.
3. Jeśli warunki korekty zostały spełnione po upływie okresu rozliczeniowego, w którym zostały uzgodnione – nabywca jest obowiązany do korekty dopiero w rozliczeniu za okres, w którym warunki te zostały spełnione.

Korekty *in minus* – wystawca (JPK_V7)

Oderwanie obowiązku korekty podatku naliczonego od obowiązku posiadania faktury:

- fakturę korygującą nabywca ujmuje w jednolitym pliku kontrolnym (JPK_V7) pod warunkiem, że do czasu złożenia pliku był w jej posiadaniu,
- otrzymanie faktury po złożeniu pliku JPK_V7 za korygowany okres nie powoduje obowiązku korekty złożonego pliku – nie stanowi błędu objętego karą administracyjną i nie wymaga składania czynnego żalu.

Korekty *in minus* – ustalanie momentu uzgodnienia/ spełnienia warunków

Przykłady uzgodnień w nietypowych warunkach biznesowych (zob. objaśnienia do przepisów):

- ustalenia ustne,
- domniemana akceptacja uzgodnienia/ spełnienia warunków,
- wystawienie i dostarczenie faktury korygującej,
- dokonanie przelewu lub zwrot towarów,
- wygaszenie zobowiązań z mocy prawa.

Korekty *in plus* w praktycznym wymiarze (stare zasady)

dostawa towarów: **28 marca 2019 r.**



wystawienie korekty:

4 maja 2019 r.



brak pewności co do sposobu
realizacji korekty

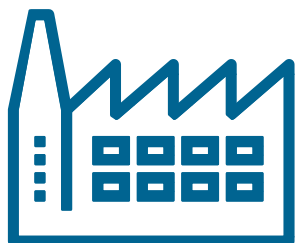


Źródło: Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

Korekty *in plus* w praktycznym wymiarze (zmienione zasady)

dostawa towarów:
28 marca 2021 r.



wystawienie korekty:
4 maja 2021 r.

ujęcie korekty
na bieżąco w maju 2021

Źródło: Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

Korekty *in plus* – najważniejsze informacje

Korekta „na bieżąco” – zdarzenie skutkujące podwyższeniem ceny, zwiększa wysokość prawidłowo wcześniej wykazanej podstawy opodatkowania i podatku należnego z tytułu dokonanej sprzedaży.

Przesłanki:

- przyczyny zaistniałe po dokonaniu sprzedaży i nieznane na moment świadczenia głównego (również możliwe do przewidzenia w momencie sprzedaży),
- uzależnienie przyznania dodatkowego wynagrodzenia od spełnienia się warunku,
- wzrost wskaźnika inflacji w przypadku jeżeli od niego uzależniono cenę oraz wzrost kursu waluty obcej, na podstawie której kalkuluje się ostateczną kwotę zapłaty.

Korekty *in plus* – najważniejsze informacje

Korekta wsteczna – wykazanie prawidłowej wysokości podatku należnego z tytułu danego zdarzenia, który w rozliczeniu pierwotnym (za dany okres powstania obowiązku podatkowego z tego tytułu) został wykazany w wadliwej (zaniżonej) wysokości.

Przesłanki:

- późniejsze wykrycie błędu na fakturze,
- przesłanki warunkujące zwiększenie ceny (nie stanowiące błędu) istniały już w chwili wystawienia faktury pierwotnej.

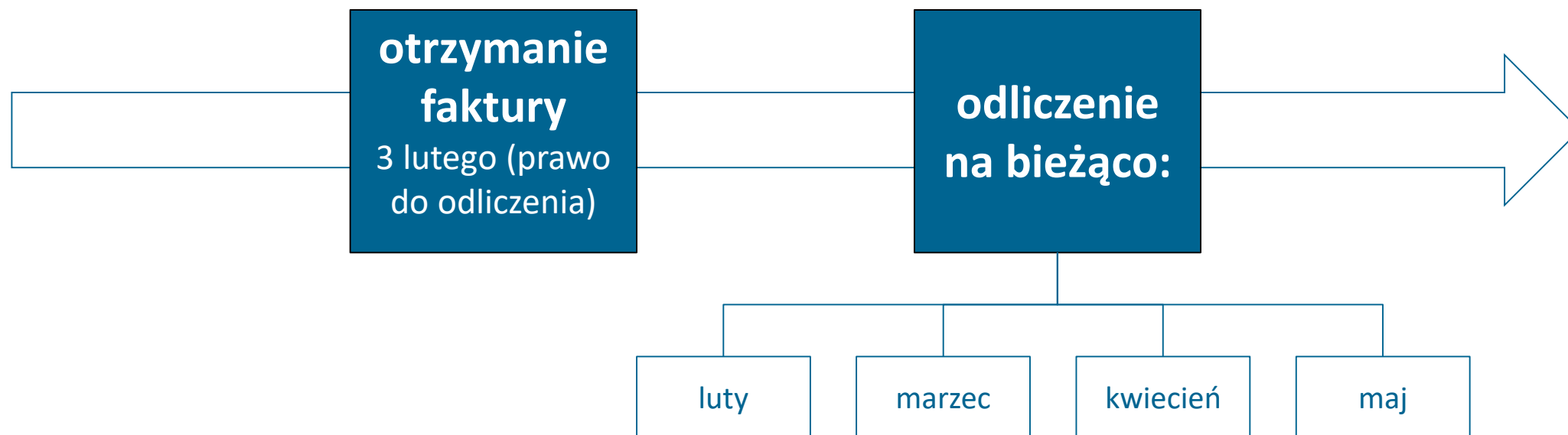
Prostsze fakturowanie



Prostsze fakturowanie

1. Likwidacja obowiązku dodawania oznaczenia „duplikat” faktury (z zachowaniem takiego prawa).
2. Każdy bilet na biznesową podróż (bez względu na długość przejazdu) uprawniający do odliczenia VAT.
3. Likwidacja obowiązku wskazywania przyczyny korekty (z zachowaniem takiego prawa).
4. Możliwość zbiorczego korygowania poszczególnych dostaw lub usług lub wszystkich transakcji w okresie rozliczeniowym.

Przyjazne odliczenie VAT



Przyjazne odliczenie VAT

- Wydłużeniu uległ termin na odliczenie podatku naliczonego „na bieżąco” dla podatników rozliczających się w VAT w miesięcznych okresach rozliczeniowych.
- Po zmianach – efektywnie – u podatników rozliczających się miesięcznie czas na dokonanie odliczenia wynosi łącznie do 4 miesięcy (miesiąc, w którym podatnik nabył prawo do odliczenia oraz trzy kolejne okresy rozliczeniowe).
- Podatnicy rozliczający się kwartalnie nadal mogą dokonać odliczenia łącznie w 3 okresach rozliczeniowych (kwartał, w którym podatnik nabył prawo do odliczenia oraz dwa kolejne okresy rozliczeniowe).

Termin do odliczenia VAT na bieżąco (stare zasady)



nabycie towarów/
usług oraz otrzymanie
faktury
28 marca 2019 r.



odliczenie VAT
w lipcu 2019 r.
(brak możliwości)



**ujęcie odliczenia
wstecz za marzec
2019 r. (korekta)**

Termin do odliczenia VAT na bieżąco (zmienione zasady)



nabycie towarów/
usług oraz otrzymanie
faktury
28 marca 2021 r.

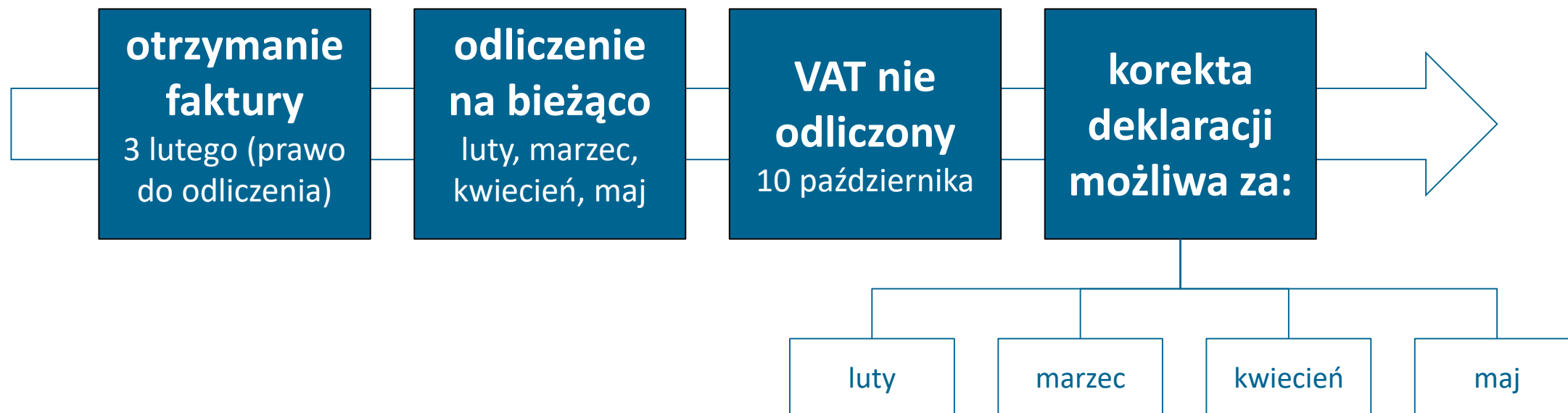


odliczenie VAT
w lipcu 2021 r.
(deklaracja za
czerwiec 2021 r.)



ujęcie odliczenia na
bieżąco w lipcu 2021 r.
2019 r. (deklaracja za
czerwiec 2021 r.)

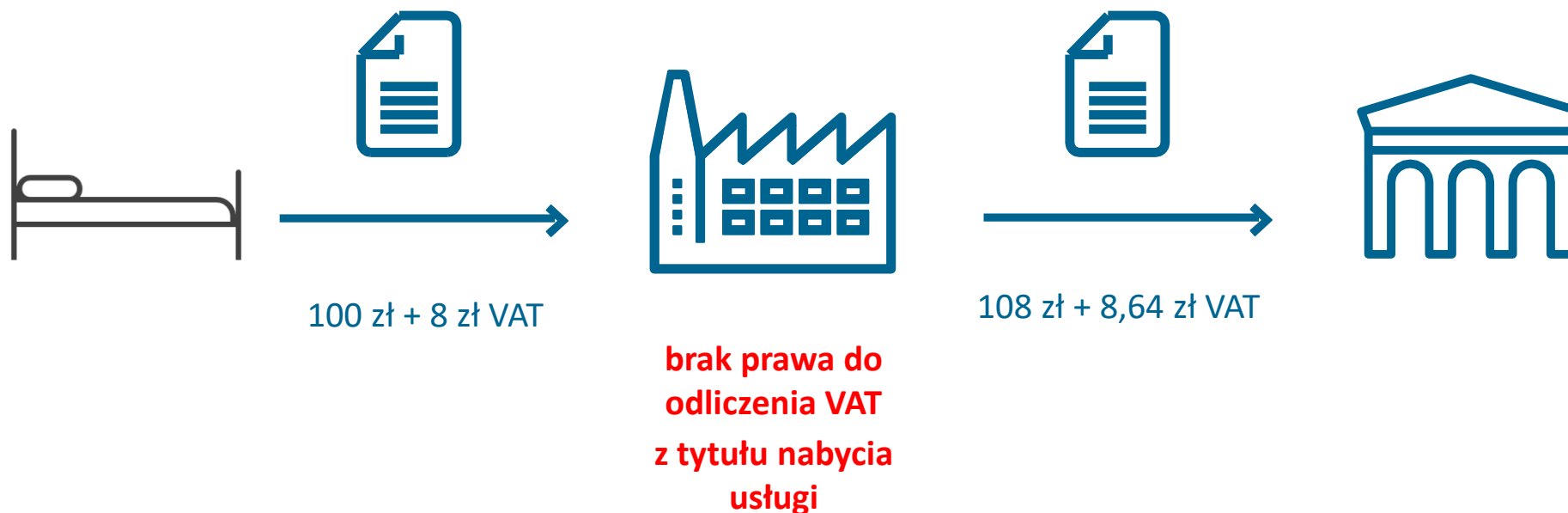
Przyjazne wykonywanie prawa do odliczenia VAT



Przyjazne wykonywanie prawa do odliczenia VAT

- W przypadku przekroczenia okresu ujmowania faktury zakupowej „na bieżąco”, podatnik będzie miał możliwość skorygowania deklaracji podatkowej:
 - za okres, w którym powstało prawo do odliczenia,
 - za jeden z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych (lub jeden z dwóch kolejnych – w wypadku podatników rozliczających się kwartalnie).
- Możliwość świadomego zarządzania procesem korekt oraz nadwyżką podatku naliczonego nad należnym.

Brak odliczenia podatku naliczonego z faktur dokumentujących nabycie usług noclegowych w celu ich odsprzedaży (stare zasady)



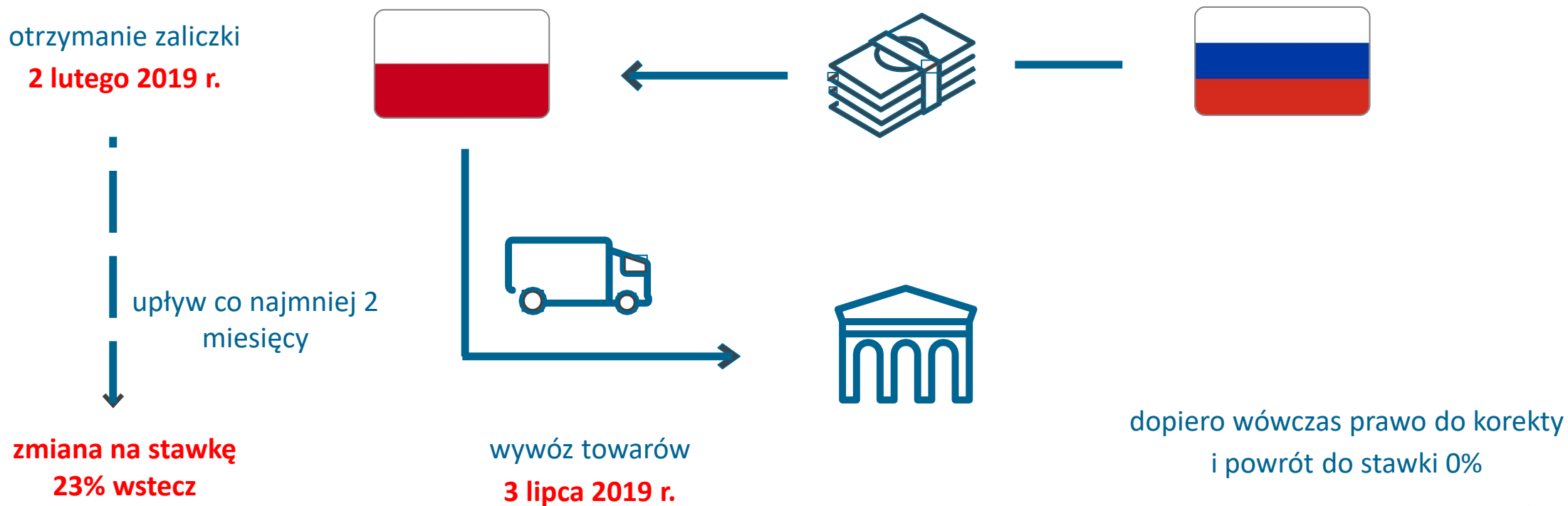
Brak odliczenia podatku naliczonego z faktur dokumentujących nabycie usług noclegowych w celu ich odsprzedaży (zmienione zasady)



Usługi noclegowe


- Wprowadzenie możliwości odliczania podatku VAT naliczonego od usług noclegowych nabytych przez podatników – wyłącznie w celu ich odprzedaży, tj. po nabyciu usługi w celu przeniesienia jej na kolejnego nabywcę (tzw. refaktura usługi).
- W pozostałych przypadkach (nabycie przez podatnika do celów jego działalności i „wykorzystywanych” w tej działalności), nadal prawo do odliczenia podatku VAT nie przysługuje.

Zaliczki w eksporcie (stare zasady)



Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

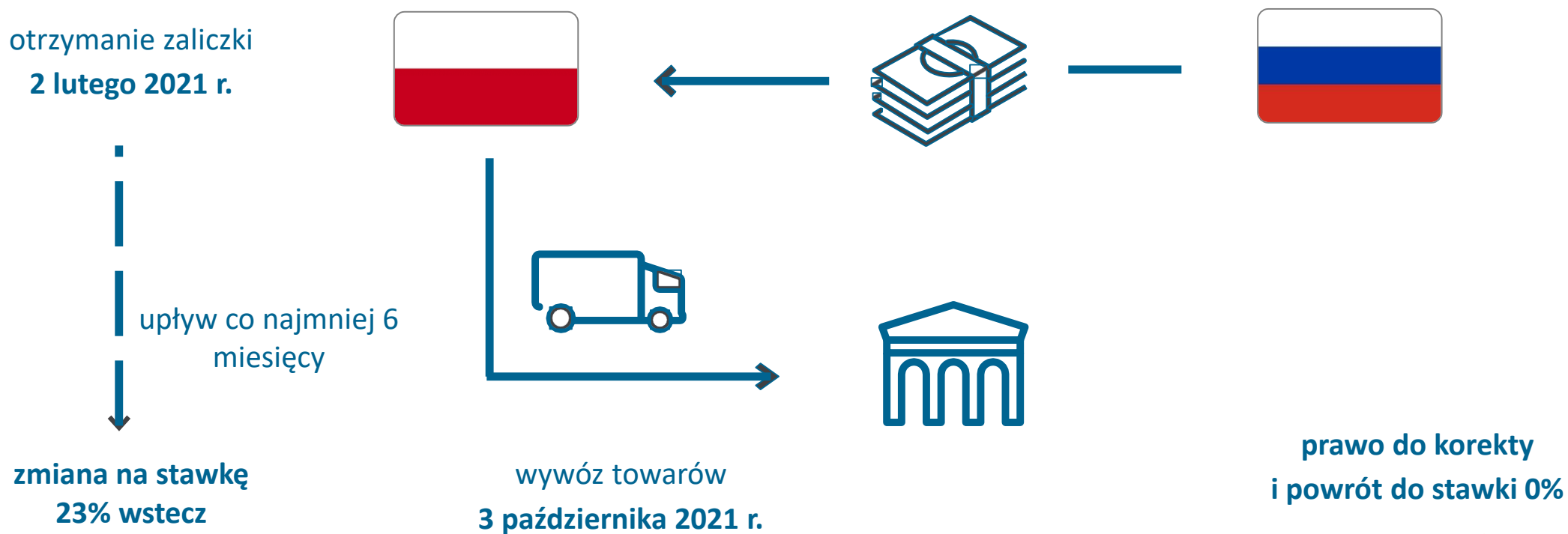
 **PARP**
Grupa PFR

 Centrum
Rozwoju MŚP


enterprise
europe
network
Wsparcie dla biznesu w zasięgu ręki



Zaliczki w eksporcie (zmienione zasady)

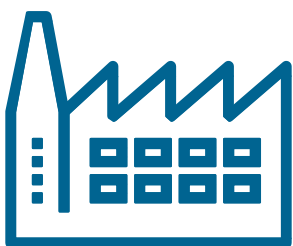


Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

Zaliczki w eksporcie

- Wydłużenie terminu na wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej, jako warunku do zastosowania stawki 0% dla otrzymanej zaliczki.
- Zaliczka otrzymana na poczet ceny towarów w eksporcie podlega również opodatkowaniu stawką 0%, o ile wywóz towarów na poczet, której dokonano płatności nastąpi w terminie 6 (a nie dwóch, jak poprzednio) miesięcy, licząc od końca miesiąca, w którym otrzymano zapłatę.
- Opodatkowanie stawką 0% obejmuje również przypadki, w których wywóz towarów następuje w terminie dłuższym, o ile uzasadnione jest to specyfiką realizacji tego rodzaju dostaw (w zakresie np. procesu technologicznego lub charakterystyką danego rynku lub towarów).

Kursy walut dla celów rozliczeń VAT i podatku dochodowym (stare zasady)

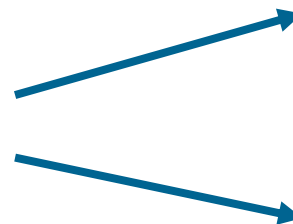


podatnik VAT i CIT (usługa
budowlana B2B)
wykonanie usługi 10
marca 2019 r.



1000 EUR

faktura z 15 marca 2019 r.
zapłata 20 marca 2019 r.

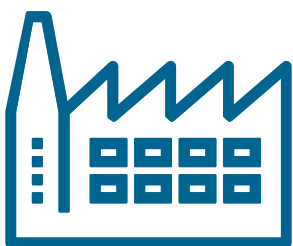


VAT: kurs z 14 marca

CIT: kurs z 9 marca



Kursy walut dla celów rozliczeń VAT i podatku dochodowym (zmienione zasady)



podatnik VAT i CIT (usługa
budowlana B2B)
wykonanie usługi 10
marca 2021 r.



1000 EUR

faktura z 15 marca 2021 r.
zapłata 20 marca 2021 r.

VAT i CIT: kurs z 9 marca

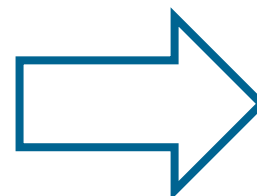
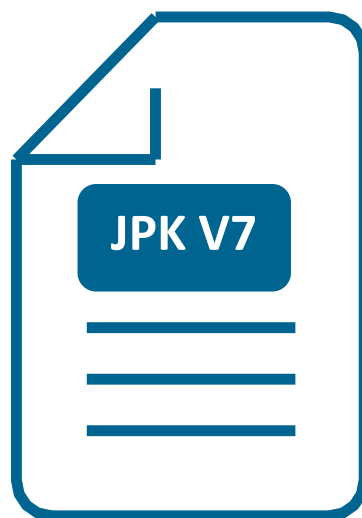
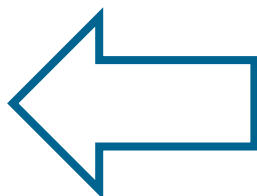


Kursy walut

- Wprowadzenie możliwości wyboru do przeliczania kwot, wyrażonych w walucie obcej, zasad stosowanych do rozliczenia przychodu uzyskanego w walucie obcej w podatku dochodowym – właściwe dla danej transakcji.
- Rozwiązanie ma charakter opcjonalny – możliwe jest również stosowanie odrębnych zasad na potrzeby VAT i podatków dochodowych.

Import usług i WNT (stare zasady)

VAT należny
styczeń 2019 r.



VAT naliczony
czerwiec 2019 r.

odsetki za zwłokę

Import usług i WNT (zmienione zasady)

VAT należny
czerwiec 2021 r.



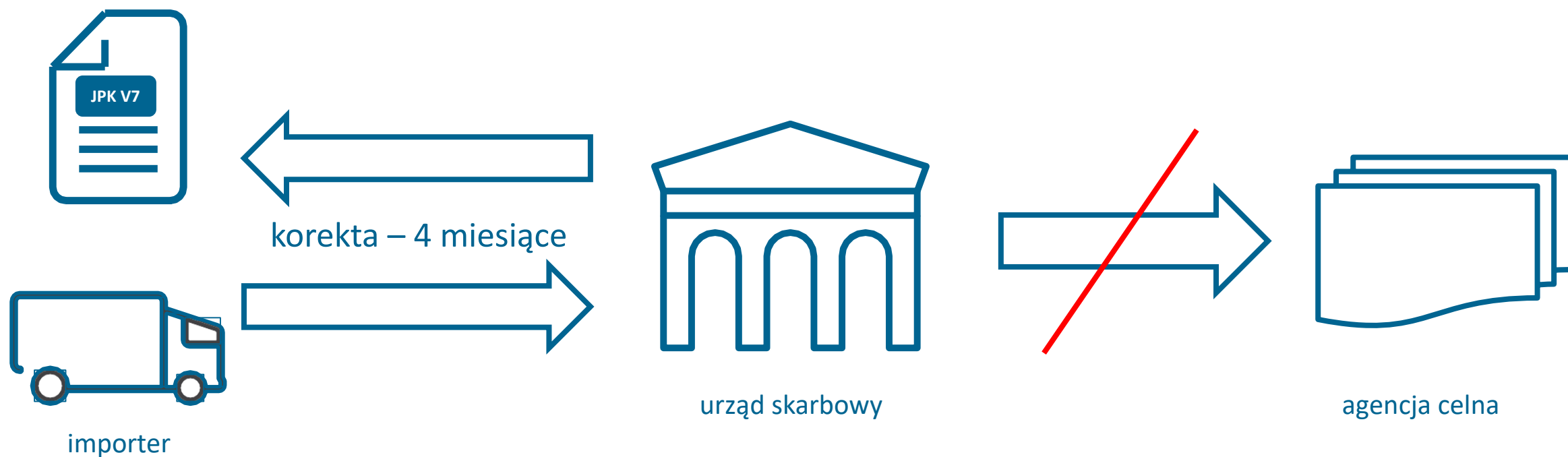
VAT naliczony
czerwiec 2021 r.

brak odsetek za zwłokę

Import usług i wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów

- Powrót do zasad obowiązujących przed 1 stycznia 2017 r.
- Rezygnacja z warunku rozliczenia podatku należnego w terminie 3 miesięcy jako warunku do odliczenia VAT naliczonego w tym samym okresie rozliczeniowym co deklarowany podatek należny.

Odpowiedzialność solidarna agencji celnych

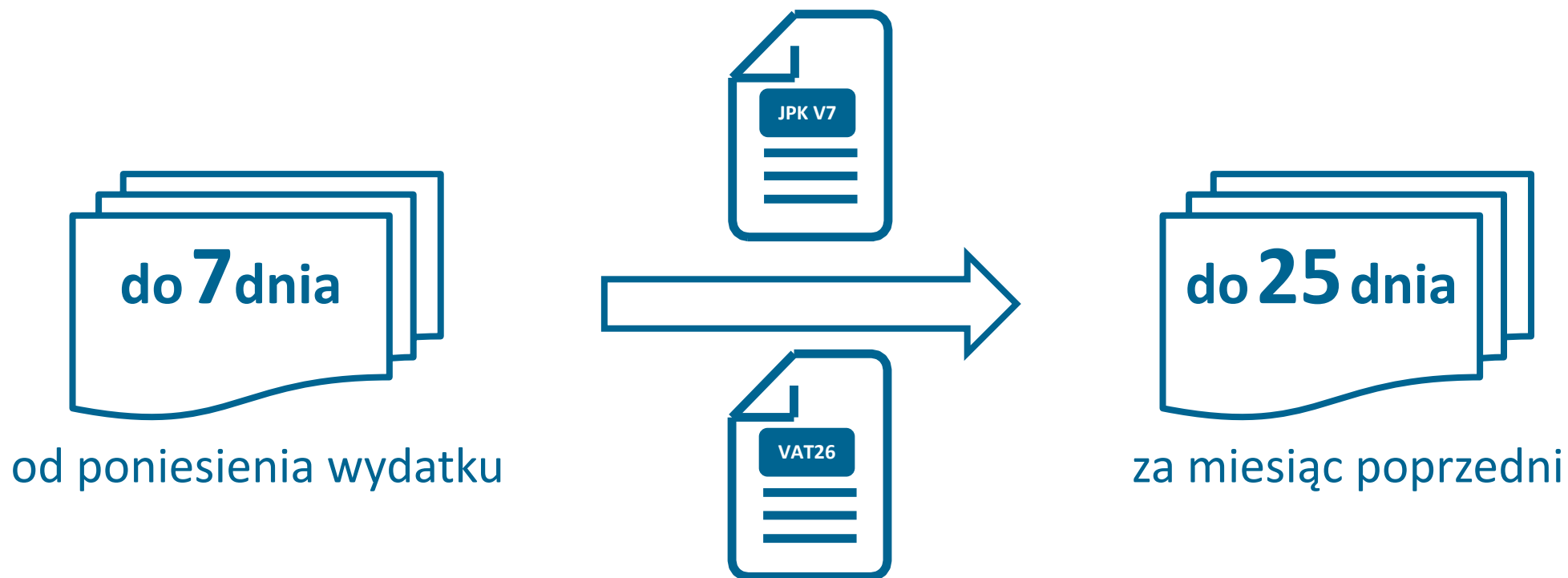


Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

Odpowiedzialność solidarna agencji celnych

- Umożliwienie dokonania korekty deklaracji w sytuacji gdyby podatnik w pierwotnej deklaracji nie rozliczył w prawidłowej wysokości tego podatku (dotyczy podmiotów rozliczających import w deklaracji).
- W konsekwencji, odpowiedzialność solidarna przedstawiciela bezpośredniego i pośredniego, zaktualizuje się dopiero w przypadku braku rozliczenia podatku w prawidłowej wysokości, w terminie 4 miesięcy po miesiącu właściwym dla rozliczenia VAT importowego.
- Stworzenie możliwości komunikacji organu i podatnika w celu wyjaśnienia wątpliwości bez finansowych konsekwencji przez przedsiębiorcę.

Odliczenie VAT od samochodów

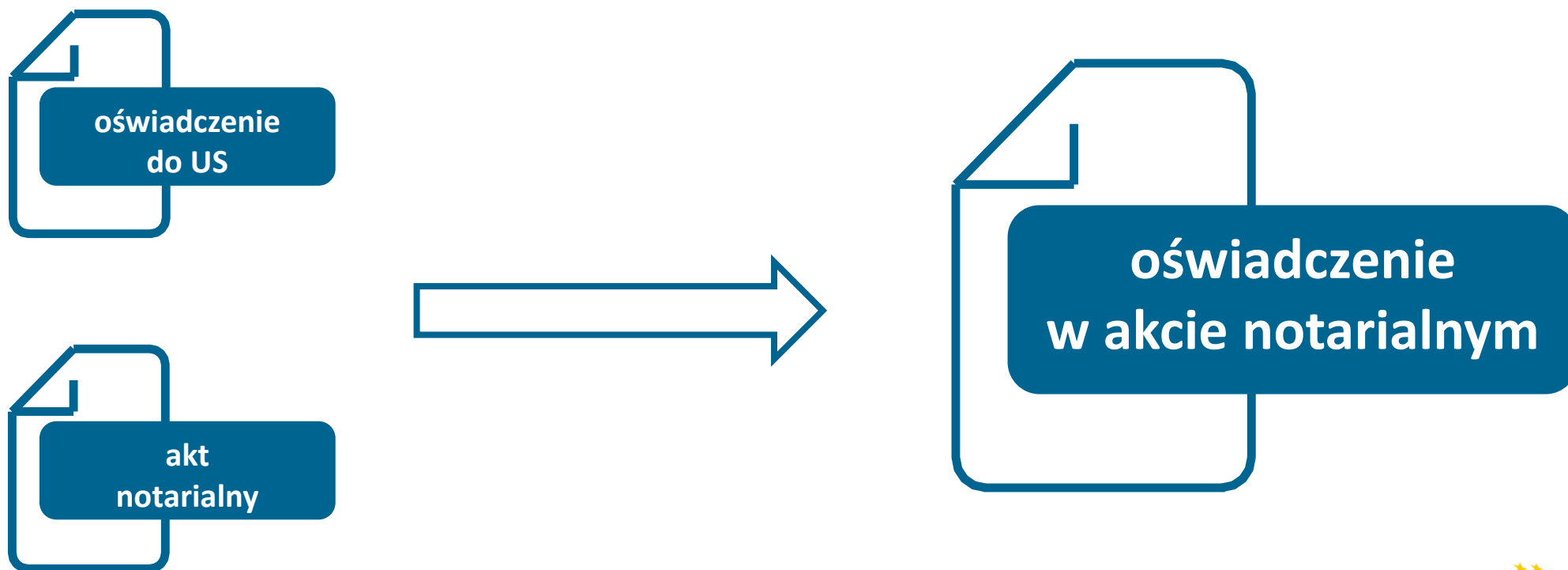


Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

Odliczenie VAT od samochodów

- W przypadku niezłożenia w ciągu 7 dni informacji o wykorzystaniu pojazdu wyłącznie do działalności gospodarczej, uznaje się, że jest on wykorzystywany do działalności „mieszanej” (ograniczone prawo do odliczenia podatku VAT).
- Termin na złożenie stosownej informacji zostaje wydłużony z 7 dni od poniesienia pierwszego wydatku na zakup pojazdu do 25. dnia następnego miesiąca.

Nieruchomości – opcja opodatkowania



Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

Nieruchomości – opcja opodatkowania

- Dopuszczalne zawarcie bezpośrednio w akcie notarialnym zgodnego oświadczenia nabywcy i dostawcy o wyborze opodatkowania podatkiem VAT dostawy budynków, budowli lub ich części (dotyczy przypadku, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT – dostawa po 2 latach od pierwszego zasiedlenia).
- Likwidacja obowiązku formalnego, który może prowadzić do utrudnień w obrocie gospodarczym.

MPP – rachunek VAT (stare zasady)



Bank 1

rachunek VAT (1A)

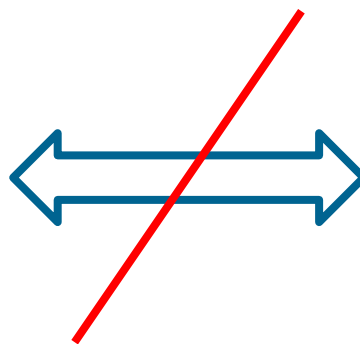


rachunek VAT (1B)



Bank 2

rachunek VAT (2)



Źródło: Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

MPP – rachunek VAT (zmienione zasady)



Bank 1

rachunek VAT (1A)



rachunek VAT (1B)



Bank 2

rachunek VAT (2)

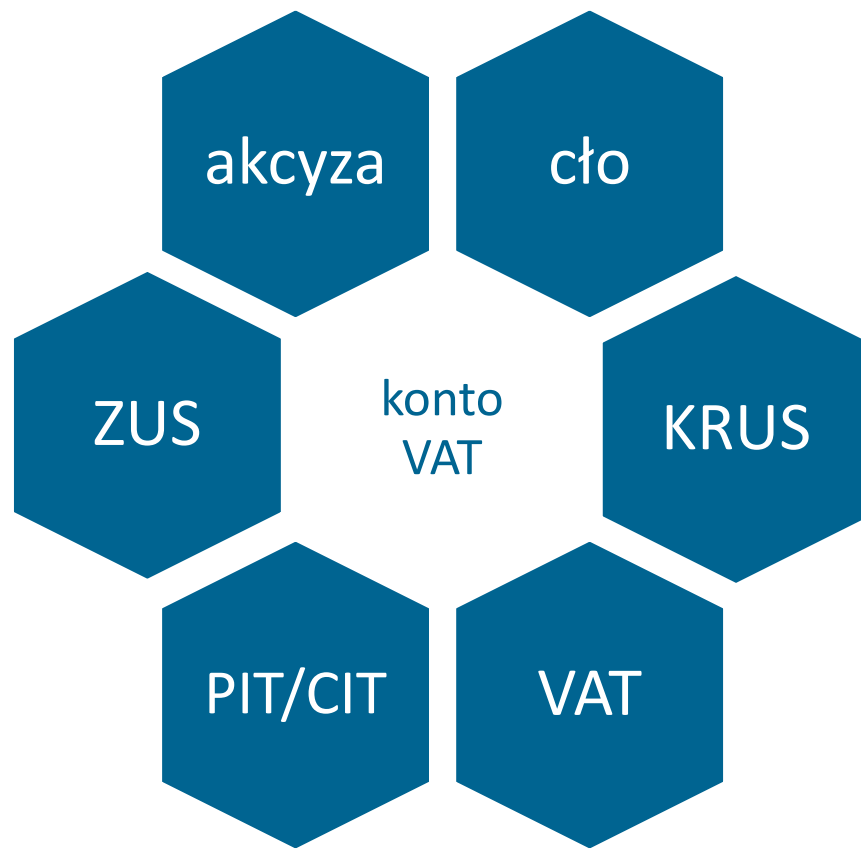
Źródło: Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

MPP – rachunek VAT (zmienione zasady)

- Rozszerzenie możliwości konsolidowania przez podatników środków zgromadzonych na swoich rachunkach VAT.
- Podatnicy uzyskują możliwość dokonywania „przekazania własnego” w ramach wszystkich swoich rachunków VAT, również tych prowadzonych przez inne banki.
- Możliwość łatwiejszego i bardziej efektywnego zarządzania środkami przez przedsiębiorców.

MPP – rozszerzenie dyspozycyjności środków



Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

MPP – rozszerzenie dyspozycyjności środków

- Rozszerzenie sposobów dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku VAT.
- W ramach pakietu SLIM VAT dodano możliwość dokonywania płatności z rachunku VAT podatku z tytułu importu towarów i należności celnych nie tylko na rachunek urzędu skarbowego, ale również na rachunek agencji celnych.
- Zrównanie sytuacji podatników opłacających składki na ubezpieczenie społeczne poprzez dodanie możliwości regulowania składek KRUS (a nie tylko ZUS).

Przedłużenie terminu skorzystania z ulgi na złe długi



Źródło: Ministerstwo Finansów
een.ec.europa.eu

Przedłużenie terminu skorzystania z ulgi na złe długi

- Wprowadzenie terminu 3 lat skorelowanego z wynikającym z Kodeksu cywilnego terminem przedawnienia roszczeń przysługującym osobom prowadzącym działalność gospodarczą i mających związek z prowadzoną przez uprawnionego działalnością gospodarczą.
- Zmianie towarzyszy również uchylenie obowiązku rejestracji dłużnika na dzień poprzedzający dzień złożenia korekty deklaracji podatkowej przez wierzyciela.

SLIM VAT a inne zmiany przepisów o VAT

1. szczególny moment dla systemu VAT w Polsce (Krajowy System e-Faktur i inne elementy otoczenia);
2. stały audyt zbędnych obowiązków podatkowych;
3. implementacja przepisów Unii Europejskiej i rozstrzygnięć Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („pakiet e-commerce”);
4. wszystkie pomysły mają znaczenie – Ministerstwo Finansów zaprasza do dzielenia się nimi.

Objaśnienia podatkowe

1. Wydanie objaśnień jest realizacją obietnic z etapu prac legislacyjnych.
2. Projekt objaśnień został przekazany do konsultacji podatkowych, aby zweryfikować z rynkiem najczęściej pojawiające się wątpliwości w stosowaniu rozwiązań.
3. Objasnienia dla pakietu SLIM VAT (pierwszy pakiet).

<https://www.gov.pl/web/finanse/objasnienia-podatkowe-z-23-kwietnia-2021-r-w-zakresie-pakietu-rozwiazan-slim-vat-oraz-wybranych-rozwiazan-doprecyzowujacych-niektore-konstrukcje-vat-wprowadzonych-ustawa-z-27-listopada-2020-r-o-zmianie-ustawy-o-podatku-od-towarow-i-uslug-oraz-niektorych-innych-ustaw-dz-u-poz-2419>

Dziękujemy za uwagę!

SLIM VAT w praktyce MŚP

Tomasz Groszyk

Ministerstwo Finansów

een.ec.europa.eu

